

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! Centrum voor volwassenonderwijs Crescendo Mechelen te Mechelen

Hoofdstructuur CVO

	Instellingsnummer	128521
	Instelling	GO! Centrum voor volwassenonderwijs Crescendo Mechelen
directeur		Marleen MAST
adres		Vaartdijk 86 - 2800 MECHELEN
telefoon		015/41.30.45
fax		015/28.20.49
e-mail		info@cvo-crescendo.be
website/URL		www.cvo-crescendo.be
	Bestuur van de instelling	113845 - GO! SGR Mechelen-Keerbergen-H. o/d Berg te PUTTE
adres		Mechelbaan 561 - 2580 PUTTE

Dagen van het doorlichtingsbezoek	van 08/01/2013 tot 04/02/2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	04/02/2013
Datum bespreking verslag met de instelling	21/02/2013

Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Els Van Raemdonck
Teamleden	Dirk Fiers Dirk Lambrechts Alex Maes Vera Timmers Robert Vandeput

Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil

Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING.....	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Opleidingen in de focus.....	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. VOLDOET HET CENTRUM AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
3.1 SVWO - Grafische technieken - Multimedia operator (Modulair)	7
3.2 SVWO - Grafische technieken - Webdesigner (Modulair).....	9
3.3 SVWO - Handel - Bedrijfsbeheer (Modulair)	11
3.4 SVWO - Hout - Meubelmaker (Modulair)	13
3.5 SVWO - Informatie- en communicatietechnologie - Informatica: toepassingssoftware – Informatica: toepassingssoftware verkort (Modulair)	14
3.6 SVWO - Mode - Maatwerk damespatronen (Modulair).....	17
3.7 SVWO - Mode - Realisaties dameskleding (Modulair)	18
3.8 SVWO - Mode - Retouches (Modulair)	20
3.9 SVWO - Nederlands tweede taal - Nederlands tweede taal richtgraad 1, richtgraad 2, richtgraad 3 en richtgraad 4 (Modulair)	21
4. BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?	24
4.1 Professionalisering	24
4.2 Evaluatie	26
5. ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM	27
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM	29
6.1 Wat doet het centrum goed?	29
6.2 Wat kan het centrum verbeteren?.....	29
6.3 Wat moet het centrum verbeteren?	30
7. ADVIES.....	31
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	31

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende woonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op woonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

Het CVO Crescendo maakt deel uit van scholengroep 5 van het Gemeenschapsonderwijs. Het centrum is ontstaan als resultaat van een fusie die in september 2010 werd gefinaliseerd. Het biedt naast een aantal opleidingen in het hoger beroepsonderwijs (HBO) en de specifieke lerarenopleiding (SLO) ook 13 studiegebieden aan in het secundair volwassenenonderwijs (SVWO). Het doorlichtingsteam onderzocht 14 opleidingen uit 6 verschillende studiegebieden die samen ongeveer 41% van het aanbod SVWO vertegenwoordigen, namelijk uit Handel, Grafische Technieken, Hout, Mode, Informatie- en communicatietechnologie (ICT) en Nederlands tweede taal (NT2). Het studiegebied NT2 staat voor bijna 60% van alle inschrijvingen in het SVWO.

De planning van de doorlichtingsperiode liet voor een aantal opleidingen niet toe lessen bij te wonen, dit was het geval in Meubelmakerij (Hout), Maatwerk damespatronen, Realisaties dameskleding en Retouches (Mode). In Informatica toepassingssoftware, Informatica toepassingssoftware verkort (ICT), Webdesigner en Multimediaoperator (Grafische technieken), beperkten de klasbezoeken zich tot de eerste lessen van het nieuwe semester waardoor de vaststellingen met betrekking tot de klaspraktijk weinig representatief zijn. In Bedrijfsbeheer (Handel) en alle richtgraden van Nederlands tweede taal daarentegen kon het doorlichtingsteam de eindlessen van het eerste semester en de startlessen van het tweede semester bijwonen.

Uit de resultaten van de doorlichting blijkt dat in elk van de onderzochte opleidingen de leerplandoelstellingen in voldoende mate worden gerealiseerd. Er blijven verbeterpunten waaraan procesmatig kan gewerkt worden. Vooral op het vlak van de evaluatiepraktijk zijn er uitdagingen op korte en middellange termijn.

Het centrum bereikt met zijn aanbod diverse specifieke doelgroepen zoals senioren, CEVORA-cursisten, gedetineerden, cursisten van het Tweedekansonderwijs, werkzoekenden, inburgeraars en bewoners van het asielcentrum. Het vervult op die manier zijn maatschappelijke opdracht.

De centrumleiding hanteert een laagdrempelige, ondersteunende en daadkrachtige leiderschapsstijl waardoor leerkrachten zich betrokken voelen bij de centrumorganisatie die sinds de fusie een nieuwe aanpak kende. Er is een centrumeigen visie ontwikkeld die vertaald is in een degelijk uitgewerkt beleidsplan met actiepunten voor de komende jaren. Deze doelstellingen worden gericht opgevolgd en bijgestuurd als resultaat van het gestructureerde interne overleg. Daarbij is de zorg voor kwaliteit in de gehele organisatie een permanent aandachtspunt. Het systematisch bevragen van de verschillende stakeholders zorgt voor kwantitatieve gegevens die daarna in vakwerkgroepen en op directieniveau tot acties leiden om verbeterprocessen in gang te zetten.

Kenmerkend voor de organisatie is de kruisbestuiving tussen de verschillende opleidingen en onderwijsvormen. De organisatie van een didactische week versterkt bovendien het groepsgevoel en bevordert het delen van expertise en de professionalisering van het gehele lerarenteam.

De structurele aanpak van het evaluatiebeleid is uitgetekend in een driejarig actieplan met deadlines voor de realisatie ervan. Ongetwijfeld ligt hier de grootste uitdaging voor het directieteam en voor alle betrokken leraren om de centrumvisie op evaluatie te realiseren in elke opleiding en door elke leraar. Dit is een proces waaraan door het centrum de gepaste aandacht wordt besteed, maar dat pas over een paar jaar zal leiden tot de vooropgestelde resultaten.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie opleidingen en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Opleidingen in de focus

Opleiding per niveau	
SVWO	Grafische technieken
	Multimedia operator
	Webdesigner
SVWO	Handel
	Bedrijfsbeheer
SVWO	Hout
	Meubelmaker
SVWO	Informatie- en communicatietechnologie
	Informatica: toepassingssoftware
	Informatica: toepassingssoftware verkort
SVWO	Mode
	Maatwerk damespatronen
	Realisaties dameskleding
	Retouches
SVWO	Nederlands tweede taal
	Nederlands tweede taal richtgraad 1
	Nederlands tweede taal richtgraad 2
	Nederlands tweede taal richtgraad 3
	Nederlands tweede taal richtgraad 4

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel
Professionalisering
Aanvangsbegeleiding
Deskundigheidsbevordering
Onderwijs
Evaluatie
Evaluatiepraktijk

3. VOLDOET HET CENTRUM AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde opleidingen het volgende op:

3.1 SVWO - Grafische technieken - Multimedia operator (Modulair)

Voldoet

Motivering

Het centrum bereikt de doelstellingen van de opleiding in voldoende mate. Er is enige aandacht voor de sleutelvaardigheden.

Vaststellingen

Outputgegevens Het centrum beperkt zijn aanbod Multimedia operator tot de drie modules Digitale fotografie. Het bereikt de leerplandoelstellingen met de cursisten in voldoende mate. De aandacht voor het nastreven van de sleutelvaardigheden is voor verbetering vatbaar.

Als gevolg van het beperkt aanbod aan modules reikt het centrum geen certificaten uit voor deze opleiding. De aangeboden modules zijn hoofdzakelijk gericht op de persoonlijke ontwikkeling van de cursisten en resulteren daarom zelden in doorstroming naar tewerkstelling of vervolgonderwijs. Het centrum bedient met deze opleiding geen specifieke kansengroepen.

Het centrum houdt relevant cijfermateriaal bij als indicator voor de kwaliteit van de opleiding. Het totaal van 15,34% uitval in Grafische technieken is aanzienlijk hoger dan het Vlaams gemiddelde. Dat is vooral het gevolg van de vrij grote uitval in de hoofdvestiging (21,28%). Ook in de slaagcijfers zijn er opvallende uitschieters, zoals digitale fotografie 3 (27% niet geslaagd) in campus Lier en Digitale beeldverwerking 1 (35% niet geslaagd) in de hoofdvestiging. Dit cijfermateriaal werd niet door de vakwerkgroep geanalyseerd en besproken. Er zijn dan ook geen concrete initiatieven genomen om de oorzaak van de opmerkelijke cijfers te achterhalen en de uitval in de toekomst te beperken. Dat is wel gebeurd ten aanzien van de slaagcijfers. Om de deelname aan de examens en het totaal van de slaagcijfers te verhogen werd beslist om de klassieke eindevaluatie te vervangen door een vorm van meer gespreide evaluatie.

De cursisten zijn doorgaans zeer tevreden over de kwaliteit van de opleiding. De informatieverstrekking, de deskundigheid van de lesgevers, het cursusmateriaal en de didactische aanpak worden als kwaliteitsvol ervaren. De cursisten staan achter de omschakeling naar gespreide evaluatie.

Onderwijsaanbod De leerstofplanningen refereren niet expliciet naar de leerplandoelstellingen en blijven dikwijls vaag. De conformiteit met de leerplandoelstellingen is daardoor niet duidelijk. De leerstofplanningen worden niet overkoepelend opgesteld voor parallelle modules, ze zijn in grote mate nog leerkrachtspecifiek. Noch de inhoud noch de conformiteit met het leerplan wordt intern opgevolgd of gecontroleerd. Er is aandacht voor de sleutelvaardigheden, maar de lesgevers zijn op dat vlak nog onzeker. Ze zijn te weinig vertrouwd met de manier waarop ze de sleutelvaardigheden moeten hanteren en evalueren. Het verschil in status tussen de sleutelvaardigheden en de leerplandoelstellingen is voor hen onvoldoende duidelijk.

Het cursusmateriaal bestaat uit handboeken. De handboeken zijn inhoudelijk waardevol. Ze overstijgen de leerplandoelstellingen. De doelstellingen komen niet integraal aan bod. Alle betrokken

leerkrachten hanteren deze handboeken en vullen ter verduidelijking verder aan met eigen notities.

De doorlichting viel samen met de start van de tweede semester. De lesobservaties en de vaststellingen met betrekking tot het onderwijsleerproces zijn daardoor weinig representatief.

Uitrusting Het centrum beschikt in de hoofdvestiging over het basismateriaal dat nodig is om de leerplandoelstellingen te kunnen realiseren. In de hoofdvestiging wordt gebruik gemaakt van informaticaklassen met voldoende performante toestellen en projectiemogelijkheid. In de vestigingen Heist-op-den-Berg en Lier wordt ook les gegeven in gewone klaslokalen. Daar worden laptops gebruikt. Op zich een prima alternatief, maar met als gevolg dat de vloer bezaaid ligt met snoeren en verlengkabels. Dit is zonder meer een onveilige situatie die op korte termijn moet worden weggewerkt.

Recent is in de hoofdvestiging een fotostudio geïnstalleerd en heeft het centrum geïnvesteerd in bijkomende apparatuur. De fotostudio kan nog verder uitgebouwd worden tot een professionele leeromgeving. In de vestigingen Lier en Heist-op-den-Berg is deze accommodatie niet voorhanden wat de kwaliteit van de opleiding Digitale fotografie in deze locaties hypothekeert.

Evaluatiepraktijk De opleidingen die ressorteren onder de vakgroep ITS zitten in een overgang tussen de klassieke eindexamens en een vorm van meer gespreide evaluatie. Deze nieuwe aanpak moet ingaan op 1 september 2013.

De huidige evaluatiepraktijk is nog voor verbetering vatbaar. Er wordt veel geëxperimenteerd als gevolg van de overgangsfase waarin men zich bevindt. Er worden evaluatiefiches opgemaakt met een overzicht van de geplande evaluatiemomenten teneinde de gespreide evaluatie gestructureerd te laten verlopen.

Aan de hand van een matrix wordt de evaluatie van de diverse leerplandoelstellingen gepland over de verschillende evaluatiemomenten. Een prima initiatief om de evaluatie van alle doelstellingen te verzekeren, maar nog niet alle lesgevers zijn overtuigd van het nut van deze tool.

De technisch theoretische kennis is in deze opleiding niet van ondergeschikt belang, maar ze is steeds functioneel. De ondersteunende kennis wordt door sommige lesgevers nog afzonderlijk in een theoretische toets geëvalueerd, terwijl de integratie in de praktijkopdrachten perfect realiseerbaar is en in vaardigheidsgerichte opleidingen de voorkeur verdient. Ook de evaluatiecriteria vormen nog een belangrijk werkpunt. Bij diverse evaluaties ontbreken de evaluatiecriteria. Waar ze wel voorhanden zijn, zijn ze niet altijd geënt op de leerplandoelstellingen.

Op het vlak van de sleutelvaardigheden is het centrum nog op zoek naar een gepaste evaluatiemethodiek. Momenteel worden de sleutelvaardigheden in deze opleiding niet formeel geëvalueerd.

De evaluatiepraktijk is transparant voor de cursisten. De cursisten worden bij de start van de module geïnformeerd over de wijze waarop ze zullen geëvalueerd worden. Via klassikale besprekingen van de opdrachten krijgen ze informatie over hun vorderingen en werkpunten.

Leerbegeleiding Het centrum voert een verantwoord toelatingsbeleid in deze opleiding. Sporadisch wordt het geconfronteerd met de vraag om één of meerdere modules uit een consecutief verband te kunnen overslaan. De directie neemt hierin een beslissing op basis van EVC, EVK, een niveaubepalende test of een praktische toegangsproof. In het laatste geval zijn de toelatingsproeven van een voldoende inhoudelijk niveau om een gefundeerde beslissing mogelijk te maken. Voor deze opleiding is geen specifiek remediërsbeleid uitgewerkt.

Deskundigheidsbevordering Het navormingsaanbod voor digitale fotografie is vrij beperkt en valt dikwijls samen met de lesuren van de leerkrachten. De vakspecifieke deskundigheidsbevordering verloopt daarom veelal in de vorm van zelfstudie. Het nascholingsoverzicht vermeldt deze vorm van professionalisering niet, waardoor het niet de erkenning krijgt die het verdient. Onderwijskundige items vormen zelden het onderwerp van deskundigheidsbevordering. Dat wordt gedeeltelijk opgevangen door het organiseren van een pedagogische week. Er zijn geen structurele afspraken gemaakt om de multiplicatie van het geleerde te bevorderen.

Algemeen beleid Het centrum brengt de kenmerken van de huidige cursistenpopulatie nauwgezet in kaart, wat het maken van gepaste beleidskeuzes faciliteert. Het aantal inschrijvingen in het studiegebied Grafische technieken blijft vrij stabiel. Meer dan de helft van de cursisten volgen les in de hoofdvestiging. In de overige vestigingsplaatsen kan het aantal cursisten nog stijgen. De leeftijdscurve wijst op een evenwichtige spreiding over de verschillende leeftijdscategorieën. Deze opleiding ressorteert onder de vakgroep ITS. De lesgevers ervaren de vakgroepwerking als een meerwaarde, maar hebben daarnaast nood aan overlegmomenten met de collega's van de betrokken opleiding of module(s). Deze overlegmomenten hebben doorgaans een informeel karakter, maar zijn essentieel voor het bewaken van de gelijkgerichtheid.

3.2 SVWO - Grafische technieken - Webdesigner (Modulair)

Voldoet

Motivering

Het centrum bereikt de doelstellingen van de opleiding in voldoende mate. Er is aandacht voor de sleutelvaardigheden. De evaluatiepraktijk is afgestemd op de leerplandoelstellingen.

Vaststellingen

Outputgegevens De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate bereikt en er is aandacht voor de sleutelvaardigheden van deze opleiding. Het centrum speelt met deze opleiding in op een belangrijke maatschappelijke behoefte. Het biedt sinds 1 september 2011 een tweede kans aan volwassenen die er niet in geslaagd zijn in het secundair onderwijs een diploma te behalen. Het centrum realiseerde op het einde van het eerste schooljaar (2011-2012) een zeer laag slaagpercentage (27% geslaagd na deliberatie). Ook de uitval in de loop van de opleiding is bijzonder groot. De oorzaak moet volgens het centrum gezocht worden in de beperkte interesse en de attitudeproblematiek bij de TKO-cursisten. Dat vertaalt zich niet enkel in slechte resultaten, maar ook in veelvuldige afwezigheden. De vele afwezigheden, de grote uitval en de lage slaagcijfers geven aan dat de tevredenheid van deze cursisten vrij klein is. Naast het traject met louter TKO-cursisten heeft het centrum recent

ook een project TKO 2 opgestart. In dat project is de klasgroep gemengd samengesteld uit TKO-cursisten en andere geïnteresseerden. Uit navraag bij deze groep blijkt dat bijna alle deelnemers de opleiding volgen omwille van professionele motieven.

Onderwijsaanbod De leerstofplanningen zijn concreet en inhoudelijk waardevol. De link met de leerplandoelstelling ontbreekt, maar impliciet zijn ze er in opgenomen.

Het cursusmateriaal is verzorgd en spoort eveneens met de leerplandoelstellingen. Het wordt aangeboden via een elektronisch leerplatform dat is voorbehouden voor deze opleiding.

Het onderwijsleerproces kan beter afgestemd worden op de specifieke noden van deze doelgroep. De klassieke schoolse setting in combinatie met een docerende lesgever is nefast voor de motivatie en de inzet van deze doelgroep. Een aangepast onderwijsleerproces is noodzakelijk om dit project maximale slaagkansen te bieden.

Uitrusting Het centrum beschikt over een degelijke uitrusting die toelaat om de leerplandoelstellingen te realiseren. De klaslokalen voor deze opleiding zijn uitgerust met performante computers en degelijk projectiemateriaal. Het netwerk- en internetgebruik verlopen probleemloos.

Evaluatiepraktijk De leerkrachten hanteren voor deze opleiding gespreide evaluatie. Gemiddeld worden drie evaluatiemomenten en een eindopdracht voorzien per module. Er wordt zowel product- als procesevaluatie toegepast. De evaluaties sporen met de leerplandoelstellingen. De doelstellingen vormen de basis bij elke beoordeling.

Het centrum is nog op zoek naar de meest geschikte aanpak voor de TKO-doelgroep. Zo is men recent gestart met de gesuperviseerde zelfevaluatie in de hoop dat dit een motiverend effect zal hebben op de cursisten. Naast de leerplandoelstellingen worden eveneens de sleutelvaardigheden beoordeeld bij elke evaluatie.

De cursisten worden vooraf goed geïnformeerd over de evaluatiepraktijk. Na elk evaluatiemoment volgt een terugkoppeling waarbij gewezen wordt op de sterke punten en de werkpunten.

Leerbegeleiding Voorafgaand aan de toelating tot de opleiding worden de cursisten door het TKO Mechelen gescreend op hun motivatie en effectieve slaagkansen. Ondanks deze screening blijven de resultaten uit. Niet enkel in het eerste schooljaar, maar ook op het einde van het eerste semester van het huidige schooljaar bleek de uitval bijzonder hoog (bijna 50%). Het centrum moet zich vragen stellen bij de doelmatigheid van de screening en de agogisch-didactische aanpak van deze doelgroep.

Uit een bevraging in de klasgroep TKO 2 blijkt dat diverse cursisten helemaal geen voorkennis of ervaring hebben met toepassingssoftware. Dit betekent een bijkomende drempel voor die cursisten die kan resulteren in verminderde slaagkansen.

Het centrum heeft geen remediëringsbeleid uitgewerkt voor zijn TKO-trajecten. Nochtans is dit vrij onontbeerlijk voor deze doelgroep van kwetsbare cursisten. Een concreet remediëringsbeleid kan de demotivering en dus ook de uitval beperken.

Afstemming tussen centrum en andere partners De opleiding Webdesigner wordt aangeboden in samenwerking met CVO TSM en TKO Mechelen. Het laatste centrum neemt de algemene vorming voor zijn rekening terwijl het specifieke gedeelte verdeeld wordt onder de overige centra. De samenwerking verloopt vlot.

Algemeen beleid Het formeel overleg tussen de betrokken lesgevers blijft beperkt tot twee overlegmomenten per schooljaar, daarnaast ook informele contacten. Gezien de problematiek waar deze opleiding mee kampt, kan het nuttig zijn de frequentie van het formeel overleg wat op te drijven.

3.3 SVWO - Handel - Bedrijfsbeheer (Modulair)

Voldoet

Motivering

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate bereikt en de sleutelvaardigheden worden nagestreefd. Tijdens de lessen worden de noodzakelijke didactische middelen aangewend.

Vaststellingen

Outputgegevens De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate bereikt. Het onderwijs is vooral cognitief georiënteerd, waardoor de beoogde vaardigheden van de cursisten nog te weinig worden aangesproken. Dit is zeker het geval in de module Zelfstandig ondernemen. Bij de geleidelijke opbouw van het ondernemingsplan worden vooral de computer- en presentatievaardigheden van de cursisten ontwikkeld. Ook de sleutelvaardigheden worden nagestreefd tijdens het onderwijsproces.

Op centrumniveau is er een aanzienlijke uitval of afwezigheid van cursisten in de lessen. Analoge gegevens van de cursus Bedrijfsbeheer in de gevangenis van Mechelen vertekenen de globale uitvalcijfers in negatieve zin. Cursisten die het volledige opleidingstraject doorlopen, slagen meestal.

Het centrum brengt diverse cursistengegevens zoals aantallen per lesplaats, nationaliteit en dergelijke in kaart maar volgt nog niet systematisch op of de afgestudeerde cursisten zich daadwerkelijk als zelfstandig ondernemer vestigen.

Uit de gevoerde enquêtes blijkt doorgaans een grote mate van tevredenheid van de cursisten.

Onderwijsaanbod Het centrum bewaakt vooraf de noodzakelijke kennis van de Nederlandse taal.

De leerplandoelstellingen komen allemaal aan bod. Het onderwijs is vooral gericht op het verwerven van informatie en op de concrete toepassing ervan. Vanuit het competentiegericht onderwijs is er nog onvoldoende aandacht voor het ontplooien van de commerciële vaardigheden van de cursisten, onder andere het aanwenden van handelsdocumenten, het commercieel onderhandelen en het afsluiten van handelsovereenkomsten. Tijdens de ontwikkeling van het individuele ondernemingsplan worden generieke vaardigheden op het vlak van computergebruik en presentatietechnieken wel degelijk ontwikkeld. Inhoudelijk wordt aan de verschillende items van het ondernemingsplan niet steeds dezelfde diepgang verleend.

Onderwijsorganisatie	De opleiding wordt doorgaans op semesterbasis georganiseerd. Of de sequentiële organisatie van de modules een negatieve impact heeft op de grote uitval wordt momenteel in vraag gesteld. Het centrum overweegt een parallelle organisatie van de modules. Door het inspelen op de vraag van de gedetineerden naar de opleiding Bedrijfsbeheer vervult het centrum zijn maatschappelijke opdracht. Het is niet ongebruikelijk dat twee leerkrachten ingeschakeld worden in een module, elk naar hun specialiteit. Het is ook een traditie om externe gastsprekers uit de ondernemingswereld in te schakelen.
Uitrusting	De beschikbare uitrusting op de verschillende lesplaatsen is goed. De lokalen zijn ruim en beschikken over voldoende ICT-voorzieningen om de leerplandoelstellingen te bereiken. Tijdens de lessen zijn er voldoende computers, is er internetverbinding en is er projectiemogelijkheid. In de gevangenis is er geen toegang tot het internet. Daar worden eigen bestanden aangemaakt die de cursisten kunnen consulteren. Alle cursisten verwerven vaardigheden in het opzoeken van gegevens en verwerken die in hun ondernemingsplan.
Evaluatiepraktijk	De evaluatie verloopt volgens de gemaakte afspraken binnen de vakgroep. De evaluatie is valide wat de cognitieve kennis betreft, maar ontbreekt volledig op het vlak van de vaardigheden. Dit is nadrukkelijk het geval in de module Zelfstandig ondernemen en geldt voor de twee voorziene testen. De evaluatie van het ondernemingsplan gebeurt doorgaans door een jury. De gebruikte beoordelingscriteria zijn relevant en sommige feedback naar de cursisten toe is een voorbeeld van goede praktijk. De evaluatie en de feedback van de sleutelvaardigheden verlopen nog onvoldoende deskundig. De processen-verbaal van de evaluatiecommissies zijn niet helemaal conform aan de voorschriften op het vlak van mogelijke beslissingen en het vermelden van de uitgereikte studiebewijzen. Ook de mededeling van de beslissing van de evaluatie verloopt niet conform het evaluatiereglement.
Leerbegeleiding	De leerbegeleiding gebeurt uitsluitend door de betrokken leerkrachten. Zij is vooral gericht op het tijdig maken en het indienen van het ondernemingsplan.
Deskundigheidsbevordering	De gevolgde nascholing was recentelijk vooral gericht op het ondernemerschap. De terugkoppeling verloopt via de vakgroep en het intranet. Vakoverschrijdende nascholing, zoals het competentiegericht leren en evalueren, wordt gevolgd tijdens de interne pedagogische week. Uit de centrumadministratie blijkt eerder een beperkt aantal gevolgde nascholingen.
Algemeen beleid	De vakgroep levert een duidelijke meerwaarde voor de kwalitatieve uitbouw van de opleiding. De behandelde thema's op de voorbije vakgroepvergaderingen zijn onderwijskundig verantwoord en hebben hun effect op het onderwijsgebeuren in de klas. Het huidige driejarenplan is terecht gericht op de implementatie van het nieuwe leerplan. De vakgroep werkt op dit vlak ontwikkelingsgericht en is constructief.

3.4 SVWO - Hout - Meubelmaker (Modulair)

Voldoet

Motivering

Het centrum bereikt in voldoende mate de leerplandoelstellingen. De leraren besteden aandacht aan het nastreven van de sleutelvaardigheden. De minimale materiële vereisten zijn aanwezig. Het evaluatieconcept zorgt voor een goede aanzet om de doelen op een valide en transparante manier te quoteren.

Vaststellingen

Outputgegevens De leerplandoelstellingen van alle modules worden evenwichtig aangeboden en in voldoende mate bereikt. Het centrum kan aantonen welke vakcompetenties iedere cursist individueel heeft bereikt en welke sleutelvaardigheden zijn nagestreefd.

De interesse bij de meeste cursisten gaat vooral uit naar het behalen van het deelcertificaat van de basismodules. De slaagcijfers zijn behoorlijk. Het niet-slagen komt vooral voor bij cursisten die frequent afwezig zijn of door het vroegtijdig beëindigen van de module.

Sinds de fusie in 2010 hebben nog maar een paar cursisten het certificaat van meubelmaker behaald. Voor het behalen van het diploma secundair onderwijs volgen slechts enkele cursisten de opleiding Algemene vorming in het CVO TKO Mechelen. Voorlopig zijn er nog geen diploma's uitgereikt.

Het centrum analyseert de uitstroomcijfers per module te oppervlakkig. Het verdere curriculum van de afgestudeerde cursisten wordt niet opgevolgd.

Onderwijsaanbod Hoewel tijdens de praktijkles meerdere modules gelijktijdig worden aangeboden, blijft de verticale leerlijn bewaakt. De jaarplannen matchen niet chronologisch met de gegeven inhoud tijdens de praktijklessen en worden evenmin als dynamische werkinstrumenten gebruikt.

De oefeningen van de basismodules benaderen sterk het aanleren van elementaire handvaardigheden, maar ze zijn meestal niet functioneel. In de ontwerpen wordt het materiaal 'hout' onvoldoende op een duurzame en ecologische manier benaderd. In de andere modules krijgen de cursisten de creatieve vrijheid om zelf een project voor te stellen, uit te tekenen en te realiseren. De gemaakte meubelen zijn representatief voor het verwachte beheersingsniveau van de gevolgde modules. Het lerarenteam slaagt er in om bij een paar projecten diepgang te brengen. Het afwerkingsniveau van de oefeningen en de meubelen is meestal vrij behoorlijk. Met het oog op het moderniseren en het zich aanpassen aan de nieuwste technologieën zijn er voorlopig weinig pistes onderzocht om CAD/CAM/CNC-technieken te introduceren.

De cursisten maken tijdens de praktijk gebruik van verzorgde werktekeningen. De cursussen zijn eerder klassiek opgevat.

Omwille van de pedagogische week tijdens de doorlichting vonden geen klasbezoeken plaats.

Onderwijsorganisatie Het centrum biedt op de twee vestigingsplaatsen alle modules aan. Voor de goede organisatie worden de modules in zes pakketten onderverdeeld. De enkele vrijstellingen die voor de basismodules werden gegeven, zijn gebaseerd op eerder verworven competenties en werden herbevestigd via een praktische toelatingsproef.

Uitrusting	Voor de realisatie van de projecten is de minimale basisuitrusting aanwezig. De infrastructuur in de vestigingsplaats in Mechelen voldoet. De werkplaats in Heist-op-den-Berg is gelegen in een aftands paviljoen. Het centrum kon het voorontwerp van het DBFM-project voorleggen waarin een nieuw atelier voor de houtbewerking is opgenomen. Het machinepark bevat verscheidene verouderde machines waarvan de beveiliging soms ontoereikend is. De inhoud van de veiligheidsinstructiekaarten stemt meestal onvoldoende overeen met het aanwezige machinetype. De spuitcabine laat niet toe om kwaliteitsvolle spuittechnieken toe te passen. De orde van de gestockeerde materialen en werkstukken in de montageruimten en machinezalen is niet optimaal. ICT en multimedia worden zelden gebruikt.
Evaluatiepraktijk	De evaluatiepraktijk is doelmatig uitgewerkt en representatief voor de opleiding. De leraren hanteren een efficiënt en transparant evaluatie-instrument met aandacht voor zelfevaluatie om de bereikte doelstellingen en sleutelvaardigheden in te schatten. In enkele gevallen zijn de criteria eerder vaag en is de keuze van de wegingscijfers niet onderbouwd. De evaluatie van de projecten gebeurt eerder gespreid en zelden permanent.
Leerbegeleiding	Uit gesprekken blijkt dat de cursisten vooral individueel worden begeleid en bijgestuurd.
Deskundigheidsbevordering	Het lerarenteam is professioneel ingesteld. Het vele informele overleg zorgt voor de individuele bijsturing van het eigen onderwijsleerproces. Het recentste nascholingsplan duidt aan dat de leraren diverse nascholingen volgen. De invulling van de pedagogische week versterkt de deskundigheid van het lerarenteam op agogisch en vakdidactisch vlak.
Algemeen beleid	Voor de opleiding meubelmaker is een vakcoördinator aangeduid. De vakwerkgroep is onlangs opgestart en stelt als doel de samenwerking tussen de twee vestigingsplaatsen te optimaliseren. De begeleiding van de vakgroep wordt goed ondersteund door de directie.

3.5 SVWO - Informatie- en communicatietechnologie - Informatica: toepassingssoftware – Informatica: toepassingssoftware verkort (Modulair)

Voldoet

Motivering

Het centrum bereikt de doelstellingen van de opleiding in voldoende mate. Er is enige aandacht voor de sleutelvaardigheden.

Vaststellingen

Outputgegevens Het centrum heeft een vrij ruim aanbod van modules in deze opleiding. Naast de trajecten Tekstverwerking, Rekenblad, Rastertekenen, Multimedia en Webdesign worden ook de modules Initiatie, Presentatie en Update aangeboden. Het centrum bereikt de leerplandoelstellingen met de cursisten in voldoende mate. De aandacht voor de sleutelvaardigheden is nog een werkpunt. Als gevolg van de aard van de opleiding reikt het centrum geen certificaten uit voor deze opleiding. De aangeboden modules zijn hoofdzakelijk gericht op de persoonlijke ontwikkeling van de cursisten

en resulteren daarom zelden in doorstroming naar tewerkstelling of vervolgonderwijs.

Het centrum bedient met deze opleiding enkele specifieke kansengroepen. In Zaventem is er een beperkt aanbod voor senioren en in de hoofdvestiging worden ICT-modules aangeboden aan cursisten van Cevora. In het kader van zijn maatschappelijke opdracht voorziet het centrum eveneens een aanbod in de Penitentiaire inrichting van Mechelen.

Het centrum houdt relevant cijfermateriaal bij als indicator voor de kwaliteit van de opleiding. Het totaal van 26,15% uitval in de ICT-opleidingen is aanzienlijk hoger dan het Vlaams gemiddelde. Dat is voor een groot deel het gevolg van de uitzonderlijk hoge uitval in campus Zaventem (91,27%). Maar ook in de hoofdvestiging is de uitval van 25% merkwaardig hoog. Ook de slaagcijfers vertonen enkele opvallende uitschieters. Dat is het geval voor de module Tekstverwerking 1 (22% niet geslaagd) in campus Lier en Multimedia 1 in campus Zaventem. Dit cijfermateriaal wordt niet in de vakwerkgroep geanalyseerd en besproken. Er zijn geen concrete initiatieven om de oorzaak van de grote uitval te detecteren. Er werd wel een maatregel genomen om de deelname aan de examens en het totaal van de slaagcijfers te verhogen. Daartoe werd recent de klassieke eindevaluatie vervangen door een vorm van meer gespreide evaluatie.

De cursisten zijn tevreden over de kwaliteit van de opleiding. De informatieverstrekking, de deskundigheid van de lesgevers, het cursusmateriaal en de didactische aanpak worden als kwaliteitsvol ervaren. De cursisten staan ook helemaal achter de omschakeling naar gespreide evaluatie.

Onderwijsaanbod De aanpak van en de omgang met de leerstofplanningen is zeer divers. Er zijn geen overkoepelende leerstofplanningen voor parallelle modules, maar er is wel onderling overleg tussen de betrokken leerkrachten in functie van een gelijkgerichte aanpak. De leerstofplanningen refereren niet expliciet naar de leerplandoelstellingen en blijven dikwijls vaag. De conformiteit met de leerplandoelstellingen is niet altijd duidelijk. Noch de inhoud, noch de conformiteit met het leerplan wordt intern opgevolgd of gecontroleerd. Het cursusmateriaal voor de buroticamodules bestaat uit handboeken. De handboeken sporen met de leerplandoelstellingen. Voor de overige modules hebben de lesgevers eigen cursusmateriaal ontwikkeld. De eigen cursussen zijn van een uitstekend niveau. Er zijn intern afspraken gemaakt om in parallelle modules hetzelfde lesmateriaal te gebruiken, maar in de praktijk blijkt niet elke lesgever die afspraken te volgen. In bepaalde gevallen wordt er terecht afgeweken van het standaard cursusmateriaal in functie van een specifieke doelgroep die een aparte benadering vereist. Dat is onder meer het geval voor de module Internet voor senioren en de modules voor gedetineerden. De doorlichting viel samen met de start van het tweede semester. De lesobservaties en de vaststellingen met betrekking tot het onderwijsleerproces zijn daardoor weinig representatief. Het valt op dat de lesgevers bijzonder weinig gebruik maken van de beschikbare elektronische leeromgeving (ELO). Voor de doelgroep van de senioren en voor de startmodules in het algemeen is de drempel voor het gebruik van de ELO waarschijnlijk te hoog, maar in de overige modules moet de implementatie wel mogelijk zijn. Ervaringen in andere centra leren dat de ELO een belangrijke meerwaarde kan betekenen voor het onderwijsleerproces.

- Onderwijsorganisatie** Het centrum voorziet een dag-, avond- en weekendaanbod. De klasgroepen van het avond- en weekendaanbod zijn zeer divers samengesteld. Het aanbod tijdens de kantooruren is hoofdzakelijk gericht op senioren.
Het aanbod in de Penitentiaire inrichting is bewust georganiseerd in de vorm van verkorte en intensieve cursussen. De keuze voor dergelijk traject is verantwoord om de uitval zo klein mogelijk te houden.
- Uitrusting** In alle vestigingsplaatsen laat de uitrusting toe om op een kwaliteitsvolle manier de leerplandoelstellingen te realiseren. De ICT-uitrusting in de computerklassen is voldoende performant en de internetverbindingen verlopen in de regel probleemloos. Alle ICT-lokalen zijn voorzien van een projectiesysteem.
In de penitentiaire instelling van Mechelen heeft de directie bijzondere inspanningen gedaan om een volwaardige ICT-klas in te richten. De uitrusting van het leslokaal is voorbeeldig.
In de vestigingen Heist-op-den-Berg en Zaventem wordt in navolging van Digitale fotografie ook in gewone klaslokalen les gegeven. Ook hier worden laptops gebruikt wat leidt tot dezelfde onveilige situatie met verlengkabels en snoeren. Veel cursisten werken er op een eigen laptop wat dan weer tal van problemen oplevert met verschillende besturingssystemen, andere softwareversies, eigen instellingen, enz. Het gebruik van eigen toestellen is om die reden niet aan te raden voor de module Initiatie en voor het volledige gamma van bureauticasoftware. Enkele lokalen in Zaventem zijn uitgerust met Apple-toestellen, wat binnen de opleiding Toepassingssoftware een bijkomende drempel veroorzaakt voor de cursisten.
- Evaluatiepraktijk** De opleidingen die ressorteren onder de vakgroep ITS zitten in een overgang tussen de klassieke eindexamens en een vorm van meer gespreide evaluatie. De huidige evaluatiepraktijk is zeer divers als gevolg van de experimenteerfase waarin men zich bevindt.
De kwaliteit van de evaluatiepraktijk is in algemene zin nog voor verbetering vatbaar. Er worden evaluatiefiches opgemaakt met een overzicht van de geplande evaluatiemomenten teneinde de gespreide evaluatie gestructureerd te laten verlopen. Enkele evaluaties zijn nog teveel gericht op de technisch theoretische kennis. Deze ondersteunende kennis kan in vaardigheidsgerichte opleidingen perfect getoetst worden via praktijkopdrachten en die verdienen dan ook de voorkeur. Ook de evaluatiecriteria vormen nog een belangrijk werkpunt. Bij diverse evaluaties ontbreken de evaluatiecriteria. Waar ze wel voorhanden zijn, zijn ze niet altijd geënt op de leerplandoelstellingen. Er zijn ook voorbeelden van goede praktijk. Sommige lesgevers citeren expliciet per leerplandoelstelling in een systeem van permanente evaluatie.
Ook op het vlak van de sleutelvaardigheden is het centrum nog op zoek naar een gepaste evaluatiemethodiek. Momenteel worden de sleutelvaardigheden dikwijls samen met andere vaardigheden gehanteerd bij de beoordeling van de evaluatieopdrachten. Het verrekenen van de sleutelvaardigheden in het eindtotaal is echter in tegenspraak met de status van de sleutelvaardigheden.
De transparantie naar de cursisten verloopt vlot. Ze worden bij de start van de module op de hoogte gebracht van de concrete evaluatiemethodiek die zal worden toegepast. Ook na de evaluatie wordt een feedbackmoment voorzien om de cursisten te briefen over hun vorderingen en werkpunten.

Leerbegeleiding Het toelatingsbeleid in deze opleiding verloopt gestructureerd, maar slechts zelden krijgt het centrum de vraag van cursisten voor vrijstelling voor één of meerdere modules uit een consecutief verband. De directie neemt hierin een beslissing op basis van EVC, EVK, een niveaubepalende test of een praktische toegangsproof. De toelatingsproeven zijn kwaliteitsvol. Het centrum werkt nog niet met een materialenbank waarin dergelijke proeven kunnen worden verzameld.

Afstemming tussen centrum en andere partners Het centrum werkt intensief samen met externe partners. Zo worden voor Cevora de modules Initiatie en Tekstverwerking aangeboden en de geslaagde cursisten ontvangen een deelcertificaat. In de Penitentiaire instelling biedt het centrum de modules Initiatie, Tekstverwerking 1 en Rekenblad 1 aan uit de verkorte opleiding. Er staan eveneens een aantal korte opleidingen op stapel voor de medewerkers van Natuurpunt. In Zaventem heeft het centrum een traditie in de samenwerking met de gemeentelijke overheid voor de organisatie van ICT-opleidingen voor senioren.

Deskundigheidsbevordering De ICT-leerkrachten doen belangrijke inspanningen om de nieuwste tendensen in de informatica en de snel wijzigende softwareversies te volgen. De deskundigheidsbevordering blijft meestal beperkt tot vakspecifieke aspecten en verloopt doorgaans in de vorm van zelfstudie aan de hand van handboeken, internetinformatie, vakliteratuur en dergelijke. Het nascholingsoverzicht vermeldt deze vorm van professionalisering niet, waardoor het niet de erkenning krijgt die het verdient. Onderwijskundige items komen enkel aan bod tijdens de pedagogische week van het centrum. Er zijn geen structurele afspraken gemaakt om de multiplicatie van de verworven kennis en vaardigheden te bevorderen.

3.6 SVWO - Mode - Maatwerk damespatronen (Modulair)

Voldoet

Motivering

De leerplandoelstellingen van de opleiding Maatwerk damespatronen worden in voldoende mate gerealiseerd. De leerinhouden worden vrij volledig aangeboden en voldoende ingeoefend.

Vaststellingen

Outputgegevens De leerplandoelstellingen van alle modules worden evenwichtig aangeboden en in voldoende mate bereikt. Uit de evaluatiegegevens van vorig schooljaar blijkt dat van de 23 ingeschreven cursisten, er 5 niet slaagden. Het centrum verzamelt en analyseert per module cursistengegevens (in-, en uitstroom en concurrentieanalyse) die echter nog onvoldoende aangewend worden om doelgerichte acties te initiëren.

Onderwijsaanbod De leerplandoelstellingen worden door middel van goed gekozen opdrachten met voldoende diepgang bereikt. De keuze van de modellen, uitgewerkte patronen en uitgevoerde prototypes getuigen van een kwaliteitsvolle leerplanrealisatie. De planningsdocumenten omvatten een spreiding van de leerstof, maar de afstemming op de leerplandoelen is nog niet volledig.

Onderwijsorganisatie	In de opleiding Maatwerk damespatronen werd vorig en dit schooljaar de modules Maatwerk patronen blouse/jurk en Maatwerk patronen vrijetijdsleding/feestkleding georganiseerd.
Uitrusting	Het vaklokaal is aangenaam ingericht en voldoende uitgerust.
Evaluatiepraktijk	De evaluatie van de leerinhouden gebeurt via twee proefwerken. Het aantal geëvalueerde leerplandoelstellingen is nog beperkt. De vraagstelling en de beoordelingscriteria zijn vaag en de leervorderingen worden nog onvoldoende in kaart gebracht. Ook de sleutelvaardigheden worden nog niet systematisch beoordeeld. Uit gesprekken met de leraren blijkt dat de cursisten vooral mondelinge feedback ontvangen.
Leerbegeleiding	Het leerproces wordt voldoende ondersteund door gebruiksvriendelijk cursusmateriaal dat goed afgestemd is op de leerplandoelstellingen. De leraren zijn vakbekwaam. Tijdens de doorlichtingsweek ging de pedagogische week door waardoor er geen klasbezoeken plaatsvonden.
Deskundigheidsbevordering	De leraren volgen regelmatig nascholing. Uit het onderzoek blijkt dat nog niet elke gevolgde vorming wordt geregistreerd.
Algemeen beleid	De vakgroep mode vergadert ongeveer vier maal per schooljaar. Ook de organisatie van de succesvolle jaarlijkse modeshow vergt extra overlegmomenten. De laatste jaren heeft het centrum inspanningen geleverd om de inhoudelijke invulling en betrokkenheid van alle leraren te verhogen. Uit de vakgroepverslagen blijkt dat vooral praktische items worden besproken. Dit schooljaar werd evaluatie door het beleid als aandachtspunt op de agenda geplaatst. De bijsturing van het evaluatiesysteem werd in een meerjarenplan verwerkt.

3.7 SVWO - Mode - Realisaties dameskleding (Modulair)

Voldoet

Motivering

De leerplandoelstellingen van de opleiding Realisaties dameskleding worden in voldoende mate gerealiseerd. De leerinhouden worden vrij volledig aangeboden en voldoende ingeoeffend in degelijk uitgewerkte kledingstukken.

Vaststellingen

Outputgegevens	De leerplandoelstellingen van alle modules worden evenwichtig aangeboden en in voldoende mate bereikt. Uit de evaluatiegegevens van vorig schooljaar blijkt dat in de vestigingsplaats Mechelen van de 260 ingeschreven cursisten, er 18 niet-slaagden en 6 de opleiding stopzetten in de loop van het schooljaar. In de vestigingsplaats Heist-op-den-Berg slaagden 36 van de 40 ingeschreven cursisten. Het centrum verzamelt en analyseert per module cursistengegevens (in-, en uitstroom en concurrentieanalyse) die echter nog onvoldoende aangewend worden om doelgerichte actie te initiëren.
Onderwijsaanbod	In de opleiding Realisaties dameskleding worden de leerplandoelstellingen van de modules Realisaties rok/pantalon (Mechelen (M) - Heist-op-den-Berg (H)), Realisaties blouse/jurk (M-H), Realisaties vrije tijd (M-H), Realisaties feestkleding (M), Realisaties tailleur/tweestuks (M-H) en Realisaties tweestuks/mantel (M) voldoende bereikt. De leerplandoelstellingen worden door middel van goed gekozen

werkstukken en deelstukstudies met voldoende diepgang bereikt. De keuze van de werkstukken gebeurt onder begeleiding en de modellen bieden voldoende mogelijkheden om de basiscompetenties aan te leren en toe te passen. In alle aangeboden modules van de opleiding Realisaties dameskleding worden de patronen opgebouwd of vanuit een basispatroon aangepast op maat van de cursist. De cursisten worden voldoende uitgedaagd en de kwaliteit en het afwerkingsniveau zijn behoorlijk.

In de module Basis naaien worden de leerplandoelstellingen in voldoende mate gerealiseerd. Door middel van goed gekozen werkstukken en deelstukstudies worden de vaardigheden aangeleerd en toegepast.

Over het algemeen omvatten de planningsdocumenten een spreiding van de leerstof, maar de afstemming op de leerplandoelen is nog niet volledig.

Onderwijsorganisatie Een aantal modules van de opleiding Realisaties dameskleding wordt georganiseerd in twee vestigingsplaatsen: Mechelen en Heist-op-den-Berg.

Uitrusting In Mechelen is het vaklokaal aangenaam ingericht en voorzien van de minimale materiële uitrusting.

In de vestigingsplaats Heist-op-den-Berg is de uitrusting momenteel ontoereikend. De cursisten brengen hun eigen naaimachine mee. Door de verdubbeling van het aantal cursisten dit schooljaar onderzoekt het centrum de uitbreidingsmogelijkheden (leslokalen en machines).

Evaluatiepraktijk De evaluatie van de leerinhouden gebeurt via een zogenaamde permanente evaluatie. De evaluatiefiche verzamelt per werkstuk de evaluatieresultaten van een aantal leerplandoelen. De leervorderingen worden echter onvoldoende in kaart gebracht en de beoordelingscriteria zijn onduidelijk. Daardoor is de evaluatie nog onvoldoende valide en betrouwbaar. Ook de sleutelvaardigheden worden nog niet systematisch beoordeeld. Uit gesprekken met de leraren blijkt dat de cursisten vooral mondelinge feedback ontvangen.

Leerbegeleiding Het leerproces wordt voldoende ondersteund door gebruiksvriendelijk cursusmateriaal dat behoorlijk afgestemd is op de leerplandoelstellingen. Momenteel heeft elke vestigingsplaats nog een eigen cursus. De op stapel staande integratie belooft een gelijkgerichte kwaliteitsverbetering. De werkdocumenten van de gerealiseerde werkstukken en de instructiefiches bieden voldoende ondersteuning voor de groei naar zelfstandig werken. De leraren zijn vakbekwaam. Tijdens de doorlichting ging de pedagogische week door waardoor er geen klasbezoeken plaatsvonden.

Deskundigheidsbevordering De leraren volgen regelmatig nascholing. Uit het onderzoek blijkt dat nog niet alle gevolgde vorming wordt geregistreerd.

Algemeen beleid De vakgroep mode vergadert ongeveer vier maal per schooljaar. De laatste jaren heeft het centrum inspanningen geleverd om de inhoudelijke invulling en betrokkenheid van alle leraren te verhogen. Ook de organisatie van de succesvolle jaarlijkse modeshow vergt extra overlegmomenten. Uit de vakgroepverslagen blijkt dat vooral praktische items worden besproken. Dit schooljaar werd evaluatie door het beleid als aandachtspunt op de agenda geplaatst. De bijsturing van het evaluatiesysteem werd in een meerjarenplan verwerkt.

3.8 SVWO - Mode - Retouches (Modulair)

Voldoet

Motivering

De leerplandoelstellingen van de opleiding Retouches worden in voldoende mate gerealiseerd. De leerinhouden worden vrij volledig aangeboden en voldoende ingeoeft.

Vaststellingen

Outputgegevens	De leerplandoelstellingen van alle modules worden evenwichtig aangeboden en in voldoende mate bereikt. Uit de evaluatiegegevens van vorig schooljaar blijkt dat alle 20 ingeschreven cursisten slaagden. Het centrum verzamelt en analyseert per module cursistengegevens (in- en uitstroom en concurrentieanalyse) die echter nog onvoldoende aangewend worden om doelgerichte actie te initiëren.
Onderwijsaanbod	In de module Retouchetechnieken worden de leerplandoelstellingen in voldoende mate bereikt. Uit het cursusmateriaal blijkt dat de leerinhouden nagenoeg volledig worden aangeboden. Een nauwkeurige registratie van de uitgewerkte retouches is nog een werkpunt. De planningsdocumenten omvatten een spreiding van de leerstof, maar de systematische link met de leerplandoelen is nog niet volledig.
Onderwijsorganisatie	In de opleiding Retouches werd vorig en dit schooljaar de module Retouchetechnieken georganiseerd. Dit schooljaar werden de modules aanpas- en hersteltechnieken opgestart.
Uitrusting	Het vaklokaal is aangenaam ingericht en voorzien van de minimale materiële uitrusting.
Evaluatiepraktijk	De evaluatie van de leerinhouden gebeurt via een zogenaamde permanente evaluatie. De evaluatiefiche verzamelt per werkstuk de evaluatieresultaten van een aantal leerplandoelen. De leervorderingen worden nog onvoldoende in kaart gebracht en de beoordelingscriteria zijn onduidelijk. Daardoor is de evaluatie nog onvoldoende valide en betrouwbaar. Ook de sleutelvaardigheden worden nog niet systematisch beoordeeld. Uit gesprekken met de leraren blijkt dat de cursisten vooral mondelinge feedback ontvangen.
Leerbegeleiding	De cursisten krijgen voldoende mogelijkheden om de aangeleerde technieken toe te passen. De lessen worden zeer praktisch ingevuld en een ruim aantal retouches wordt uitgewerkt, maar nog niet geïnventariseerd. Het leerproces wordt voldoende ondersteund door de vakbekwaamheid van de leraren en degelijk cursusmateriaal. Tijdens de doorlichting ging de pedagogische week door waardoor er geen klasbezoeken plaatsvonden.
Deskundigheidsbevordering	De leraren volgen regelmatig nascholing. Uit het onderzoek blijkt dat nog niet alle gevolgde vorming wordt geregistreerd.

Algemeen beleid De vakgroep mode vergadert ongeveer vier maal per schooljaar. De laatste jaren heeft het centrum inspanningen geleverd om de inhoudelijke invulling en betrokkenheid van alle leraren te verhogen. Ook de organisatie van de succesvolle jaarlijkse modeshow vergt extra overlegmomenten. Uit de vakgroepverslagen blijkt dat vooral praktische items worden besproken. Dit schooljaar werd evaluatie door het beleid als aandachtspunt op de agenda geplaatst. De bijsturing van het evaluatiesysteem werd in een meerjarenplan verwerkt.

3.9 SVWO - Nederlands tweede taal - Nederlands tweede taal richtgraad 1, richtgraad 2, richtgraad 3 en richtgraad 4 (Modulair)

Voldoet

Motivering

Het centrum vervult zijn maatschappelijke opdracht, respecteert het Vlaams afsprakenkader en voorziet in het decretaal voorgeschreven ondersteuningsaanbod. Het realiseert met zijn cursisten de leerplandoelstellingen. Het aanbod en de evaluatie zijn in voldoende mate afgestemd op de leerplandoelstellingen.

Vaststellingen

Outputgegevens De leerprestaties van de cursisten beantwoorden aan de leerplandoelstellingen. Het taalbeheersingsniveau van de cursisten in richtgraden 1 en 2 is van een voldoende niveau. In richtgraden 3 en 4 is het niveau goed tot uitstekend. De cursisten beheersen in voldoende mate de ondersteunende kennis die nodig is om de lees-, schrijf-, spreek- en luistertaken goed uit te voeren. Er is weinig structurele aandacht voor de leerplandoelstellingen met betrekking tot strategieën. Het centrum houdt slaagcijfers bij en gegevens over cursistenuitval. De slaagcijfers liggen voor alle richtgraden boven het Vlaamse gemiddelde. De cursistenuitval wisselt sterk per module maar ligt globaal genomen in de buurt van het Vlaamse gemiddelde. Het centrum analyseert de gegevens en neemt op basis van de analyse initiatieven om de uitval te beperken en de slaagkansen van de cursisten te verhogen. Het centrum vervult voor NT2 zijn maatschappelijke opdracht. Er is een gevarieerd dag- en avondaanbod, met intensieve en minder intensieve cursussen en verlengde modules. Het bouwt in samenspraak met de andere NT2-verstrekken een behoeftedekkend aanbod uit. Over de cursistentevredenheid zijn er geen gegevens beschikbaar. Het centrum heeft plannen om de cursistentevredenheid te bevragen maar deze zijn vooralsnog niet uitgevoerd.

Onderwijsaanbod In richtgraad 1 en 2 is het aanbod uit het handboek richtinggevend. Vanuit het beleid worden leerkrachten aangespoord om delen uit het handboek te schrappen en te vervangen door een eigen aanbod dat meer gericht is op de behoeften en interesses van de groep. De koppeling met de leerplandoelstellingen wordt daarbij niet uit het oog verloren. In richtgraad 3 en 4 is er een flexibel aanbod met 'bundels' op maat van de cursisten/de groep. Ook hier wordt de koppeling gemaakt met de leerplandoelstellingen. Het aanbod voor de modules 3.2 en 4.2 gecombineerd onderwijs is minder afgestemd op de leerplandoelstellingen. De nadruk ligt op 'schrijven' en er is veel aandacht voor (vorm)correctheid met betrekking tot woordsoorten, morfologie en spelling/interpunctie. Het gebruik van de term 'taalcoaching' voor deze modules schept verwarring. Taalcoaching verwijst hier niet naar ondersteuning van werkgerelateerde communicatieve vaardigheden. Voor de ondersteunende kennis wordt er in alle richtgraden sterk gefocust op woordenschat, morfologie en syntaxis. Uitspraak, intonatie, taalregister,

sociale conventies komen beperkt aan bod. Ook leer- en communicatiestrategieën zijn in mindere mate geïntegreerd in het aanbod. In richtgraad 1 en 2 worden de moduleplannen van het handboek overgenomen. Hier en daar zijn er aanpassingen omwille van een aanvullend of alternatief aanbod. De moduleplannen zijn nog geen functionele werkdocumenten om de volledigheid en het evenwicht van het aanbod te bewaken.

In richtgraad 3 en 4 wordt per bundel aangegeven welke leerplandoelstellingen aan bod komen. Daarbij verwijzen de leerkrachten ook naar de niveaubeschrijvingen van het Europees Referentiekader Talen (ERK). Voor de modules 3.2 en 4.2 gecombineerd onderwijs zijn er eveneens aanzetten om het aanbod te relateren aan het ERK.

Het beleid moedigt extramurosactiviteiten aan mits er een duidelijke koppeling is met leerplandoelstellingen. Tijdens deze activiteiten is het de bedoeling dat de cursisten taakgerichte (taal)opdrachten uitvoeren. Dit vormt een goede aanzet om het aanbod verder uit te bouwen in de richting van functionele, authentieke, voor de cursist relevante taakgerichte opdrachten.

Andere initiatieven zoals Crescendo Babel en de taalstages zijn erop gericht om de cursisten voldoende spreekkansen te bieden. Ze bevorderen in een aantal gevallen ook de samenwerking en interactie tussen leerkrachten/cursisten NT2 en leerkrachten/cursisten Vreemde Talen.

Het aanbod NT2 wordt in toenemende mate afgetoetst aan de leerplandoelstellingen en in het verlengde daarvan aan de niveaubeschrijvingen van het ERK. Dit is een sterk punt van het centrum.

Onderwijsorganisatie

Vooraf in RG 1 zijn er grote klasgroepen, tot 30 à 35 cursisten. De grootte van de groepen vormt een belemmering voor het efficiënt en effectief nastreven van de leerplandoelstellingen, ook al slagen leerkrachten er toch in om met een meerderheid van de cursisten de leerplandoelstellingen te bereiken.

Het centrum probeert in de mate van het mogelijke in te gaan op vragen voor een specifiek, gecontextualiseerd aanbod. Er zijn plannen om voor VDAB-cursisten meer gecontextualiseerde leerinhouden te voorzien rond 'werk'. Bewoners van het asielcentrum kunnen instappen in een verlengd aanbod 1.1. In de hoofdvestigingsplaats wordt een verlengd traject structureel geroosterd.

De groepen worden in beperkte mate samengesteld op basis van de behoeften van de cursisten. Er zijn plannen voor een meer profielgerelateerde behoeftebepaling en groepssamenstelling.

Uitrusting

De voorbije jaren heeft het centrum geïnvesteerd in de uitrusting van de lokalen. Dit wordt de volgende jaren verdergezet. De leerkrachten kunnen daarnaast met beperkte middelen een krachtige leeromgeving creëren met wandplaten, actua-borden, afbeeldingen en schriftelijke woordstimuli. Deze kansen worden weinig benut. In de vestigingsplaatsen is het voor leerkrachten moeilijker om een krachtige leeromgeving uit te bouwen omdat lokalen gehuurd worden.

De vakgroep NT2 gebruikt het elektronisch leerplatform op een efficiënte wijze. Leerkrachten krijgen zo kansen om gegevens uit te wisselen. De beschikbare informatie over NT2 wordt via het intranet verspreid naar de leerkrachten. Hierdoor ontstaat een transparante en duidelijke communicatie.

Er wordt gewerkt aan de uitbouw van een digitale materialenbank. Het initiatief om lesmateriaal aan elkaar door te geven tijdens een doe-en-doorgeefweek is veelbelovend. Dit geeft extra impulsen voor expertise-uitwisseling en professionalisering binnen de vakgroep.

Evaluatiepraktijk	De organisatie van een examenweek voor RG1 en RG2 met een grote periode tussen de laatste lesweek en de eindexamens is niet opportuun. Een groot aantal cursisten heeft in de weken tussen de lessen en het examen geen oefenkansen. De betrouwbaarheid van de evaluatie is mede daarom een discussiepunt binnen het centrum. Een bijsturing dringt zich op. Voor RG 3 en RG 4 experimenteert het centrum met gespreide evaluatie. Permanente evaluatie is voorlopig niet aan de orde, hiervoor is er nog nood aan verdere professionalisering met betrekking tot observaties, observatielijsten en portfolio. Interessant is wel dat er plannen zijn om bij de eindbeoordeling gebruik te maken van de 'Can Do Statements' uit het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Talen. Voor de examenvragen en -opdrachten baseren de leerkrachten van RG1 en RG2 zich op de examens van het handboek. Ze passen de examens aan waar ze dat nodig achten. Meestal is dit in functie van kenmerken van het doelpubliek. Het feit dat in de meeste examens plaats gemaakt wordt voor een expliciete bevraging van ondersteunende kennis toont aan dat de leerkrachten worstelen met de plaats van ondersteunende kennis in het geheel van de opleiding. Tegelijk zijn er in de examens voorbeelden van oefeningen waarbij de ondersteunende kennis beoordeeld wordt in betekenisvolle contexten. De evaluatie van de strategische component wordt in vele gevallen verwaarloosd. Dit is deels te wijten aan de gebruikte evaluatiemethode (het eindexamen); maar ook dan worden er kansen gemist, zeker wat betreft compenserende strategieën. Een kritische (zelf)reflectie over de validiteit van de examenvragen is een waardevolle oefening die nog te weinig wordt gemaakt.
Leerbegeleiding	De leer- en trajectbegeleiding in het centrum staan aan het begin van een ontwikkelingsproces. Stilaan groeit een gedragen visie over leerbegeleiding en vanuit het beleid wordt de leerbegeleiding in toenemende mate structureel ondersteund. Leerbegeleiding betekent in de huidige stand van zaken vaak nog het geven van inhaallessen, de zogenaamde 'Extra Tijd'. Toch zijn er al voorbeelden waarbij leerkrachten gericht remediëren en indien nodig de cursist doorverwijzen naar een leerkracht die de leerbegeleiding opneemt. Dit wordt op centrumniveau verder structureel uitgebouwd. Hierbij zal ook de leerbegeleiding in de vestigingsplaatsen de nodige aandacht moeten krijgen. Een functioneel cursistenvolgsysteem ontbreekt waardoor leerkrachten een erg beperkt zicht hebben op de beginsituatie van de cursisten en het NT2-traject dat ze al hebben afgelegd. Een erg waardevol initiatief zijn de reflectiefiches per cursist. Leerkrachten beschrijven de positieve punten, bespreken mogelijke aandachtspunten en geven advies om het leertraject te optimaliseren. Dit initiatief verdient om bestendig en verder uitgebouwd te worden. Cursisten krijgen beperkte logopedische ondersteuning. Leerkrachten krijgen de kans om hun logopedische kennis en vaardigheden te ontwikkelen en zodoende een kwaliteitsvolle eerstelijnszorg te verzekeren met betrekking tot logopedische en audiologische problemen. Indien nodig wordt de cursist doorverwezen naar professionele, logopedische hulp.
Afstemming tussen centrum en andere partners	Er is een constructieve samenwerking met de betrokken Huizen van het Nederlands en met het nabijgelegen Centrum voor Basiseducatie. De samenwerking met de VDAB verloopt moeizamer. Het centrum investeert in een goede, gestructureerde samenwerking met verschillende partners zoals Fedasil, Oxfam Wereldwinkels en de betrokken onthaalbureaus.

Deskundigheidsbevordering Een belangrijk onderdeel van het meerjarenplan NT2 is een gerichte en volgehouden aandacht voor de professionalisering van het NT2-team. Het centrum zet volop in op interne deskundigheidsbevordering via o.m. een pedagogische week en een doe-en-doorgeefproject. Daarnaast krijgen de leerkrachten de kans om deel te nemen aan externe nascholingen. Het is belangrijk dat de effecten van al deze inspanningen in het oog gehouden worden. De check-fase van de Plan-Do-Check-Act-cyclus waarmee gewerkt wordt, verdient nu al de nodige aandacht.

Algemeen beleid Vanuit het beleid is er een ambitieus meerjarenplan: 'Een planmatige realisatie van de visie NT2 2011-2015'. Het betreft onder meer het gebruik van gepaste referentiekaders, het optimaliseren van de moduleplannen, het streven naar een goede vakdidactiek met gebruik van kwaliteitsvol lesmateriaal, de uitbouw van een efficiënte en effectieve trajectbegeleiding en de realisatie van een betrouwbare en valide evaluatiepraktijk. Het NT2-team is bereid tot samenwerken. De meeste leerkrachten zijn veranderingsbereid. Het meerjarenplan heeft dan ook alle kans op slagen, mede dank zij de strategische en stapsgewijze aanpak door het beleid en de NT2-coördinatie.

4. BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Professionalisering

4.1.1 Aanvangsbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

- Het centrum beschikt over een procedure voor de aanwerving van personeel en een specifieke visie en een gedetailleerd stappenplan voor de aanvangsbegeleiding. Het centrum heeft ook een onthaalbrochure voor nieuwe leerkrachten ontwikkeld met informatie over de organisatie van het centrum. De directie ondersteunt de mentor en geeft haar de ruimte om in onderling overleg initiatieven te ontwikkelen.
- Sinds september 2011 is er een mentor aangesteld die zowel organisatorisch als inhoudelijk begeleidt. De mentor biedt ten minste één jaar ondersteuning aan een nieuwe leraar volgens een vast traject en op maat. De ondersteuning is vooral gericht op het kernproces. De mentor staat in nauw overleg met de opleidingscoördinatoren, vooral die van Nederlands tweede taal en Moderne Vreemde Talen waar de meeste nieuwkomers jaarlijks starten.
- De aanvangsbegeleiding is een meerwaarde en verloopt adequaat en transparant. De mentor doet bij elke nieuwkomer ten minste één klasbezoek en een feedbackgesprek. De beginnende leerkrachten zijn tevreden over de begeleiding. Zij ervaren de mentor als een vertrouwenspersoon en een coach.
- De aanvangsbegeleiding is bijgestuurd door de aanstelling van een professionele mentor die ook stagebegeleider is in de lerarenopleiding. De expertise op het vlak van aanvangsbegeleiding is dus vergroot. De mentor geeft interne vorming over de kernkwaliteiten van een lesgever in het volwassenenonderwijs. Het centrum heeft plannen om met een structurele tevredenheidsenquête over de aanvangsbegeleiding te starten en om de functie mentor – begeleider – evaluator te evalueren.

4.1.2 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

- Het centrum heeft een duidelijke uitgewerkte visie op deskundigheidsbevordering. Nascholing wordt terecht gezien als een noodzaak en als een meerwaarde voor de cursist, de leraar, de vakwerkgroep en het gehele centrum.
- Het centrum peilt en registreert de nascholingsbehoeften van het personeel vanuit verschillende invalshoeken: de cursist, het personeelslid, de vakwerkgroep en het gehele centrum. Op basis van deze analyse wordt een nascholingsplan uitgewerkt en regelmatig bijgestuurd. Er is aandacht voor het benutten van interne deskundigheid tijdens de sessies in de pedagogische week. Door de traditie van een lesvrije pedagogische week begin januari krijgen alle leerkrachten de kans om deel te nemen aan de collectieve nascholingen wat het groepsgevoel bevordert. Gedurende deze week is er aandacht voor vakinhoudelijke en agogische professionalisering.
- Het centrum houdt een register bij van de gevolgde nascholingen per personeelslid. Het centrum startte met een project 'Doe en doorgeefweek' in NT2 om de gevolgde nascholingen te dissemineren. Dit is een aanzet om de disseminatie efficiënter en kwaliteitsvoller te maken en kan uitgebreid worden naar andere opleidingen.
- Het centrum maakt niet enkel gebruik van interne deskundigheid, maar deelt ook centrumoverschrijdend expertise bijvoorbeeld door deel te nemen aan de collegiale visitatie Hout binnen het Gemeenschapsonderwijs. Daarnaast wordt dit schooljaar een persoonlijk ontwikkelingsplan per leraar uitgewerkt conform het beleidsplan. Zo wordt elke leerkracht nog bewuster van de meerwaarde en de noodzaak van persoonlijke deskundigheidsbevordering.

4.2 Evaluatie

4.2.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ondersteuning
- ontwikkeling.

Motivering

- Het centrum heeft een uitgeschreven visie op evaluatie die spoort met de beleidsopties voor het competentiegericht meten van de leerprestaties. In het centrumreglement wordt verwezen naar de communicatie met de vakleraar voor de concrete invulling van de manier van evalueren van de module. Op de website van het centrum staat per module op welke manier de evaluatie gebeurt.
- Uit de vakgebonden afspraken over evalueren blijkt dat de centrumvisie nog niet is geïmplementeerd in de evaluatiepraktijk van elke vakwerkgroep. De leraren krijgen wel ondersteuning om hun evaluatiepraktijk af te stemmen op de centrumvisie maar de implementatie gebeurt op verschillende snelheden en is vakgroep afhankelijk. Er is een aanzet om te evolueren naar een vorm van meer gespreide evaluatie met aandacht voor sleutelvaardigheden. Dit is een proces waarin geïnvesteerd wordt door het directieteam op het niveau van de vakwerkgroepen.
- Er is in het centrum ruimte en aandacht voor innovaties op het vlak van evaluatie en het personeel wordt ook voldoende geprofessionaliseerd. De directie heeft een uitgewerkt planningsdocument met deadlines dat als doel heeft alle leerkrachten verantwoordelijk te maken voor een kwaliteitsvolle evaluatiepraktijk. Uit het document blijkt niet dat op het niveau van de individuele cursist er voldoende aandacht gaat naar inhoudelijke feedback. De gestructureerde en structurele aanpak van het evaluatiebeleid is een doelstelling van het beleidsplan.

5. ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM

Het onderzoek naar het algemeen beleid van het centrum levert volgende vaststellingen op:

- Het leiderschap wordt opgenomen door een directieteam dat bestaat uit een directeur en drie adjunct directeurs, aangevuld met een middenkader van coördinatoren. Het centrum beschikt over een specifiek organisatiemodel dat jaarlijks wordt geactualiseerd. De taakverdeling is vastgelegd en transparant met aandacht voor onderwijsondersteunende en onderwijskundige aspecten. Het organogram is kwaliteitsvol en gedetailleerd uitgewerkt tot op het niveau van de betrokken administratief medewerker. Er zijn officiële functiebeschrijvingen. Het bestuur heeft vertrouwen in het centrum. Deze samenwerking verloopt vlot en informeel.
- Het huidige organisatiemodel is tot stand gekomen na de fusie van twee jaar geleden. Hierbij werden twee centra met een verschillende cultuur en een aanvullend aanbod samengevoegd. De versmelting is goed verlopen en de organisatie is verfijnd en hertekend door de directie tot het huidige model. De leerkrachten kennen de structuur en weten bij wie ze terecht kunnen. Er is frequent informeel en formeel horizontaal overleg tussen de verschillende structuren: SLO, HBO en SVWO. Dit werkt verrijkend omdat er samen gewerkt wordt rond bepaalde items.
- In 2008-2009 werd voor het laatst een personeelstevredenheidsenquête uitgevoerd in de vestigingsplaatsen Mechelen, Vilvoorde en Zaventem. Hieruit bleek een algemene tevredenheid over het werkklimaat in het centrum. Omdat het personeel tijd nodig heeft om de fusie van september 2010 te verwerken, is de volgende personeelsbevraging pas gepland in het schooljaar 2014-2015. De directie slaagt erin te realiseren wat zij wil met inbreng van de leerkrachten die participeren in de nieuwe structuur.
- De directie doet gericht aan deskundigheidsbevordering en beschikt over een groot netwerk binnen de volwasseneneducatie. De leiderschapsstijl kan gedefinieerd worden als participatief, ondersteunend, laagdrempelig en daadkrachtig. Het centrum trok conclusies uit de enquête van 2008-2009 en ondernam gericht acties die ingebed zijn in het beleidsplan.
- Het centrum beschikt over een expliciete centrumeigen visie die de volledige centrumwerking dekt. De visie is vertaald in een beleidsplan 2012-2014 met zes SMART geformuleerde strategische en operationele doelstellingen, namelijk leertrajectbegeleiding, communicatie, samenwerking, didactiek voor volwassenen, infrastructuur en interne organisatie.
- Het beleidsplan kwam tot stand met een externe procesbegeleider in een intensieve samenwerking tussen CVO medewerkers en externe stakeholders van het centrum. Alle personeelsleden werden uitgenodigd om deel te nemen. De selectie gebeurde ad random rekening houdend met een vertegenwoordiging van personeelsleden uit elk studiegebied, uit SLO, HBO en SVWO en uit elke vestigingsplaats. De betrokkenheid en de gedragenheid door het gehele team zijn dus maximaal geborgd.
- Een aantal doelstellingen van dit actieplan zijn ondertussen gerealiseerd in de praktijk. Elk lid van het directieteam is verantwoordelijk voor één van de operationele doelstellingen en bewaakt de realisatie ervan. Er is een structureel overleg om op te volgen wat de algemene vooruitgang is. Elk initiatief wordt afgetoetst aan de vooropgestelde doelen.
- Het beleidsplan spoort met de visie en wordt bijgestuurd op basis van de systematische opvolging van de realisaties.
- Het centrum neemt voldoende initiatieven om zijn personeel te informeren. Er zijn jaarlijks ten minste twee algemene personeelsvergaderingen. Er zijn talrijke overlegorganen en vastgelegde overlegmomenten waarin zowel onderwijskundige als onderwijsondersteunende items op de agenda staan. De verslagen van het directieoverleg, van de vakvergaderingen, van het secretariaatsoverleg, van het BOC en van de Schoolraad, staan ter inzage op het Intradesk.

- Het communicatieplatform via internet is toegankelijk en wordt door alle personeelsleden opgevolgd. Alle leerkrachten zijn ten minste bij één vakwerkgroep intensief en actief betrokken. Het centrum voorziet richtlijnen en agendapunten voor de vergaderingen. De besluitvormingsprocedures zijn transparant voor alle betrokkenen. De vakgroepen zijn vestigingsplaats-overstijgend.
- De richtlijnen die opgelegd zijn zorgen voor betere resultaten en voor meer efficiëntie. Er is in het algemeen een vlotte interne communicatie, maar wel variërend naargelang de betrokken leerkrachtengroep.
- Na de fusie zijn de overlegstructuren hertekend en bijgestuurd om het overleg te verbeteren en te bevorderen.
- Het centrum heeft een visie op kwaliteitszorg en hanteert hiervoor een instrument op basis van het EFQM model. Er is een traditie op het vlak van kwaliteitszorg sinds 2007, gestart vanuit HBO en SLO, met een kwaliteitsstuurgroep en een kwaliteitscoördinator. De prioritaire aandacht voor kwaliteitsverbetering blijkt uit de strategische en operationele doelstellingen van het beleidsplan 2012-2014 en heeft betrekking op de gehele centrumwerking. De realisatie ervan is gebundeld in het kwaliteitshandboek.
- Het centrum analyseert en verzamelt gegevens die als kwaliteitsindicator kunnen dienen. Naast kwantitatieve worden ook kwalitatieve indicatoren uit de cursistenbevragingen meegenomen. De data verzameling gebeurt op een doordachte en betrouwbare manier en is vastgelegd in procedures door de kwaliteitscoördinator. Het centrum hanteert de PDCA cirkel in het bijsturen van haar beleid. Dit heeft al geleid tot tastbare resultaten en tot een optimalisering van de werking.
- Het centrum bespreekt de cijferanalyse op directie- en vakgroepniveau en analyseert ze. De vakgroepen krijgen de mogelijkheid om oplossingen voor te stellen aan de directie die optreedt als er geen verbetering komt. Het centrum kiest bewust voor systematiek in de bevragingen gespreid in de tijd. Het blijft een aandachtspunt om acties te koppelen aan de kwantitatieve analyse.
- Het centrum kiest ervoor kleinschalig vernieuwingen te implementeren en indien geslaagd deze dan uit te breiden naar andere studiegebieden of opleidingen.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM

6.1 Wat doet het centrum goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De implementatie van het nieuwe leerplan Bedrijfsbeheer wordt goed aangestuurd vanuit de vakgroep.
- Met de opleiding Webdesigner voor TKO-cursisten en het aanbod in de Penitentiaire instelling van Mechelen speelt het centrum in op een belangrijke maatschappelijke behoefte.
- Het cursusmateriaal voor de ICT- en fotografieopleidingen is kwaliteitsvol.
- Met een flexibel en een in toenemende mate behoeftegericht aanbod voor NT2 neemt het centrum haar maatschappelijke opdracht op.
- Het centrum heeft aandacht voor een koppeling van het onderwijsaanbod NT2 aan de leerplandoelstellingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De aanvangsbegeleiding is professioneel uitgebouwd.
- De aandacht voor het kernproces blijkt uit de organisatie van de pedagogische week.
- De feedback die de cursist krijgt over de beoordeling van zijn/haar ondernemersplan in de opleiding Bedrijfsbeheer is soms een voorbeeld van goede praktijk.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Er is een beleidsplan met SMART geformuleerde operationele en strategische doelstellingen.
- Het centrum meet en bewaakt systematisch en gedetailleerd de eigen kwaliteit.
- Het directieteam stelt zich laagdrempelig op.
- De vakgroepwerking wordt doelgericht ondersteund en opgevolgd.

6.2 Wat kan het centrum verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Uniformeer de indeling en de presentatie van het ondernemingsplan in de opleiding Bedrijfsbeheer.
- Implementeer meer vaardigheidgericht onderwijs en evaluatie in de opleiding Bedrijfsbeheer.
- Optimaliseer de beveiliging van een aantal machines in de opleiding Meubelmakerij.
- Voorzie in de minimale materiële uitrusting voor de opleiding Realisaties dameskleding in Heist-op-den-Berg.
- Stem het onderwijsleerproces in de opleiding TKO-Webdesigner beter af op de specifieke doelgroep van cursisten en werk een concreet remediëringsbeleid voor hen uit.
- Besteed in de opleidingen NT2 voldoende aandacht aan de leerplandoelstellingen met betrekking tot strategieën.
- Zorg in de opleidingen NT2 voor een cursistenvolgsysteem dat de beginsituatie van de cursisten zo breed mogelijk in kaart brengt.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Gebruik de verzamelde gegevens om systematisch bijsturingsacties te initiëren.
- Verhoog de deskundigheid inzake de evaluatie van vaardigheidsgericht onderwijs en van de sleutelvaardigheden.
- Zorg voor de implementatie en toepassing van het nieuwe evaluatiebeleid tot op het niveau van elke leerkracht.
- Waak erover dat de cursisten altijd voldoende en inhoudelijke feedback krijgen in elke opleiding.
- Breng de leervorderingen en de werkpunten in kaart.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Breng de mate van zelfstandig ondernemerschap in kaart na het uitreiken van de getuigschriften over de basiskennis van Bedrijfsbeheer.

6.3 Wat moet het centrum verbeteren?

- nihil

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor alle structuuronderdelen.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Els Van Raemdonck

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname

Het bestuur of zijn gemandateerde

Marleen Mast